

Aquesta crònica comença amb l'acte que va servir d'unió entre l'any de l'Alferes i l'any del Capità.

El dia 24 de setembre, després d'una missa pels individus difunts de la filà, es va iniciar l'acte de presentació del cartell del Capità Alcodians 1994 amb la presència dels càrrecs i autoritats festeres i un gran nombre de primers trons i festers. En primer lloc es van lliurar unes reproduccions del cartell de l'Alferes als autors del mateix, els germans José Domingo i Jordi Sempere Vicedo i també a l'Alferes, Jordi Seguí. Es va obsequiar amb un video de les festes 1993 a la Comunitat Salesiana en la persona del seu director, Antonio Echeto, i un altre per a la videoteca del Casal en la persona del President de l'Associació, Octavio Rico. A continuació, i amb els sons de l'Himne de Festes, el futur Capità, Vicent Gisbert, va descobrir el cartell de l'any del Capità, realitzat pel company Enrique Galbis, obra faraònica que representava la figura del Capità formada per centenars de fotografies amb el colorit adequat, amb el resultat apropiat que era el que calia. Un magnífic cartell que es suma al de l'any anterior i que fins a abril estaria presidint les celebracions de la filà.

Dins del Mig Any, i concretament el dia 23 d'octubre, i en el Saló Rotonda del Círculo Industrial, es van presentar els quatre càrrecs de les festes 1994. El nostre company Eduard Aracil, què ens va sorprendre amb un nou pentinat, va fer una admirable i perfecta presentació de Vicent Gisbert i el va proclamar, en nom de la filà, Capità Alcodià 1994. El President Octavio Rico li va imposar la corresponent insígnia i el grup d'Alcodians presents a l'acte va victorejar efusivament al ja Capità Alcodià.

A partir del Mig Any es van desencadenar les presentacions dels "trajes" de l'esquadra, cavallers, escuders, "boatos" de les xiques, etc. També van haver "ensayos" tant de cavallers com de l'esquadra, invitacions d'uns a altres, i rememoració per part de l'esquadra i dels cavallers de l'Alferes amb un altre "ensayo".

A banda d'això, va haver també un "ensayo" infantil el dia 9 de gener en el qual es van lliurar els premis dels concursos infantils.

En l'annex dedicat a l'estadística fem constàcia de dates, actes i continguts de cadascun d'ells.

La filà va organitzar 8 "ensayos" més durant l'any. Cal assenyalar que els dos celebrats en dissabte van reunir molta menys gent que els dels divendres.

El dia 12 de febrer, vespra de Sant Valentí, la filà va celebrar el Sopar amb la Dona Alcodiana amb una gran assistència de festers amb dones i núvies. Es va fer el sorteig dels regals pels quals la filà va pujar en la subhasta benèfica de desembre. Els números del sorteig es van lliurar a l'entrada al sopar en unes bosses d'herbes de Mariola. Tot va finalitzar amb el ball amenitzat per una disc-mòbil.

El 8 d'abril es va fer la presentació de la revista de l'Any de Capità, novament amb la presència dels càrrecs festers, autoritats municipals i festeres i una important representació de l'Assemblea de l'Associació, d'individus de la filà i de convidats. La presentació va anar a càrrec del coordinador de la revista Jordi Reig i finalitzades les paraules del President de l'Associació, Octavio Rico, es va repartir un exemplar de la revista a cadascun dels assistents, amb un bonic estoig, semblant al de l'any anterior. L'acte va finalitzar amb un "ensayo".

El dia 3 d'abril va tenir lloc la Glòria Major, representant a la filà l'individu José Tomás Miró. Els heralds, que van obrir la desfilada, eren tots de la nostra filà, la qual cosa ocorria per primera vegada en la història dels Alcodians.

El dia 10 es va celebrar la Glòria Infantil i el nostre glorieret va ser, en aquest cas, Adrián Vilaplana Company, fill de l'amic José Luis Vilaplana. Els heralds, novament, van ser alcodians.

La filà va realitzar, com és costum, dues entraetes. La primera va ser la del berenar, el diumenge de Pasqua, i la segon el dia 9 d'abril, pel carrer Sant Nicolau.

També els cavallers, amb els seus escuders, l'esquadra de negres i els cavallers de l'any de l'Alferes van realitzar les entraetes corresponents

Enguany, l'adequació del pati cobert del col·legi per a convertir-lo en el local de la filà durant els dies de festa es va haver de fer en menys de 24 hores, al haver acabat les classes en el col·legi el dia 20 per la vesprada. Tanmateix, gràcies a l'entusiasta col·laboració del Grup Scout Brownsea, dirigits pels membres de la filà Pau Pérez i Jordi Seguí Miró, tot va estar preparat i els diferents locals que ens deixen per a totes les necessitats que té el haver de fer el Capità, estaven perfectament equipats. Els dies anteriors també va quedar perfectament enllestida la façana de l'edifici amb els cobertors estrenats l'any anterior, als quals es van afegir uns escuts heràldics en les finestres de l'últim pis.

El personal del "Triángulo" de Castalla també va començar, el mateix dia 20 la instal·lació dels seus equips i la descàrrega d'avituallaments perquè tot estiguera perfectament enllestit per a la correcta atenció de la filà.

Va arribar el Dia dels Músics i des del dematí els cuiners de l'olla, Herminio Álvarez i Víctor Pastor, ajudats per Felo Carbonell i Antuán Vicedo van estar preparant tots els components de tant suculent menjar, que per la nit degustarien més de 400 persones.

En substituir enguany la Banda de La Font de la Figuera per la de Penàguila, els membres d'aquesta es van preparar per eixir, per primera vegada, com a banda oficial de la filà en la Festa del Passodoble que va començar a les 19,30 de la

vesprada en el País Valencià, per acabar amb la interpretació col·lectiva de l'Himne de Festes en la Plaça d'Espanya.

Després de l'Himne, es va omplir el local per a poder menjar l'olla què va ser disfrutada per moltíssims alcodians i convidats. Es va malograr un petit homenatge als cuiners, Herminio i Víctor, prequè aquestos es van absentar de la filà una vegada acabada la preparació del sopar. L'obsequi preparat per a ells eren dos Sants Jordis de ceràmica amb una petita placa agraint-los els nombrosos anys de servei en aquest acte de l'olla. Posteriorment, i aprofitant el dinar del Dia de Sant Jordi, se'ls va fer el lliurament a tots dos d'aquestos records per part del Capità i del Primer Tro entre els aplaudiments de tots els presents.

En finalitzar l'olla, es va evidenciar la responsabilitat del dia següent i sols un petit grup d'alcodians va iniciar l'entraeta en l'encreuament dels carrers Echegaray i El Camí. La necessitat d'estar presents en la Plaça d'Espanya a les 5,30 del matí, tant de la Banda de Música com dels dianers i acompanyants, recomanaven prendre un itinerari de circumstàncies, baixant per Sant Mateu fins la Placeta de Sant Francesc. L'enorme contingent de filaes preparades per a eixir des de La Font Rodona hauria obligat a una espera de ben be més d'un hora i això prolongava massa l'acabament de l'acte.

El Dia de les Entrades, a les 5,30 del matí, anaven acudint els dianers i un bon nombre d'alcodians al punt de reunió. Entre ells hom distingia el Capità, cavallers i esquadra de negres vestits de forma inusual en un 22 d'abril, identificant així que els vestits que portarien més tard no serien els habituals d'un any normal.

Les mirades de tots estaven posades en el cel on no es distingia molt bé si hi havia núvols o estels. Res feia presagiar que el temps es deteriorara, al menys a primera hora del matí. En l'"arrancà" de la Diana van haver de que formar els dos imaginàries d'aquesta part a causa de que un dels dianers oficials es va dormir i un altre ja va anunciar la seua no presència. Els participants en tots els actes figuren al peu de les seues fotografies respectives en l'annex d'aquesta crònica.

Enguany no hi van haver problemes en l'elecció de "cabos". El Sergent Major, Gonzalo Pasqual, llança en mà, estava perfectament preparat. Es va resar l'Avemaria i es va cantar l'Himne intrerpretat per la Banda de Penàguila, que donava pas a l'"arrancà" sota els sons de la marxa "Alcodianos" del mestre Rafael Giner, utilitzada fins l'any anterior en l'Entrada i a partir d'enguany en la Diana. L'emoció d'una "arrancà" a les sis del matí va embargar a tots els presents i els aplaudiments van començar a sonar com a preludi del que seria un èxit clamorós en el nostre any de Capità

El Capità, amb un informal xandall va repartir els primers pursos als dianers acompanyant-los els primers metres de la desfilada.

Els successius relleus en el País Valencià i el Partidor van anar marcant matemàticament els temps prefixats per l'Associació. De fet, l'arribada a la Plaça es va fer simultàniament a l'eixida dels Benimerins, última filà en arrancar.

El Capità va estar present en el seu domicili part del temps, repartint pursos a tots els dianers, fins que va arribar l'hora de traslladar-se al seu local per iniciar el rite de la vestida.

Estava llustrejant quan els responsables de cadascuna de les parts del "boato" feien acte de presència a la part alta de Sant Nicolau. Carrosses, carros i tot tipus de material estava situat en perfecte ordre esperant la seua eixida.

Prop de 700 participants va tenir el "boato", els quals van acudir a diferents emplaçaments per desdejunar, vestir-se i maquillar-se. Els grups de xiques, les més matineres, a les 6,30 estaven ja començant a preparar-se. Tot anava desenvolupant-se a l'hora prefixada, fins i tot la parella de bous que devien arrossegar la carrossa del començament de la desfilada es va retrassar un poquet, però va arribar a hora per a ser enganxats convenientment.

A l'hora de l'eixida va començar el rumor: la Banda de Carcaixent que havia d'acompanyar al Capità encara no havia arribat. En principi es confiava que estaria a temps però el rellotge corria implacable i el Capità corria el perill de començar sense música.

Des del balconet del Partidor es va donar l'ordre del començament de l'Entrada Cristiana 1994. El Sergent, els timbals i els clarins van iniciar la marxa i quan li corresponia el torn a la Banda de Carcaixent, aquesta brillava per la seua absència. Moments abans es van fer algunes intentones per contratar a una banda de l'Alferes, però la confiança va fer que es desestimara aquesta opció.

La carrossa del Capità estava precedida per un altra amb el Guió oficial de la filà i el Grup de Danses Sant Jordi amb els seus Nanos i Gegants representant al Rei Jaume I i a Al-Azrak. El Rei Jaume I encapsalava als seus quaranta cavallers. Damunt de la carrossa, Vicent, amb una gran emoció, semblava més alt que mai i estava precedit per les seues dues favorites i dos rodelles que li guardaven l'esquena. L'impresionant "traje", del que destacava un preciós "casco" amb un plomall, i també la perfecta carrossa, van causar sensació entre el públic que victorejava i aplaudia.

L'absència de la Banda de Música quasi no es va notar. Quan el Capità estava a l'altura de la Glorieta es va rebre la notícia que la Música estava al Partidor, es va donar l'ordre d'incorporació al seu lloc en el menor temps possible. Van començar a agrupar-se en la Plaça Ramón i Cajal, encara que no es van colocar en dos grups com estava previst, sinó en un sol, davant de la carrossa.

En l'anexe es detalla exhaustivament tot el "boato" de l'Entrada i els noms del protagonistes de cada part.

Hem d'anomenar els "trajes" dels cavallers i dels seus escuders, membres de la filà "Ligeros", els quatre cavallistes que simulaven un torneig medieval, el grup de dansa de Carmina Nadal, què simulava unes titelles, l'excepcional presència

de l'esquadra de negres amb "trajes" en els quals dominaven les pells i els metalls daurats sota un "casco" de grans proporcions, i el grup "Aixà i martell" què representava una escena medieval autòctona. Tots acompanyats per grups musicals i bandes de música.

Cal destacar, obligatòriament la gran col·laboració, tant pel que fa a la preparació com en la pròpia desfilada de l'Atlètic Salesià de futbol, què van assumir els treballs més durs de portejadors. També va haver un gran esforç realitzat per una trentena d'individus encarregats de l'organització dels diferents grups i que van posar tot el que estava al seu abast per aconseguir la conjunció de tot el "boato", cosa que, de vegades, resultava difícil per les característiques dels ballets o de les proves del torneig. Les esquadres van baixar a bon pas, sense presses però sense pauses, gràcies a la llavor dels coordinadors.

Finalitzada l'Entrada, hom va descansar convenientment en la filà Tomasines fins el moment de traslladar-se a la filà, on es van concentrar tots els participants per a celebrar l'èxit amb el dinar, què es va prolongar fins ben entrada la vesprada.

Com a colofó del dia, es va celebrar el sopar i el ball amb una gran assistència de festers i simpatitzants. La festa va estar amenitzada per una disc-mòbil contractada per a les dues nits.

El Dia de Sant Jordi va començar amb la Segon Diana a les 8,30 del matí, enguany des del País Valencià.

Es va deixar notar l'esgotament del dia anterior, ja que van arrancar només quatre alcodians infantils. Poc a poc van anar afegint-se alguns més fins arribar a formar dues esquadres. Per ser els primers en arrancar, vam finalitzar a les 9,30 y vam poder podent anar a la filà a esmorzar.

Acabat aquest, es vam dirigir al carrer Sor Elena Picurelli per arregar al Capità i així anar a participar en la Processó de la Relíquia. La manca d'alcodians experimentada en la Diana es va poder confirmar en la Processó amb molt poca participació de festers amb capa i "casco". Tot açò va estar aliviat per la presència dels cavallers que formaven darrere del Capità i les favorites.

A l'arribada a l'Arxiprestal de Santa Maria es va iniciar la Missa Solemne dirigida per l'Antic Alumne Salesià i Bisbe Auxiliar de València, Don Rafael Sanus Abad.

En acabar la missa, i deprés de les fotografies de rigor en l'Altar Major, tots es vam preparar per acompanyar al Capità a la filà per a fer el dinar oficial del Dia de Sant Jordi. Es van rebre instruccions des de l'Associació per tal de retrassar al màxim aquest acompanyament, per haver sorgit problemes en el dispositiu d'engegament automàtic de la "mascletà", instal·lada en la Plaça d'Espanya. Efectivament, aquest retard provocat, va donar temps per a solucionar els problemes de la "mascletà" i, quan el nostre Capità es trobava en el carrer Sant Llorenç, hom va poder sentir els primers trons.

El dinar oficial del Dia de Sant Jordi, amb el local de gom a gom i la posterior sobretaula amb café, confeti i repartiment de regalets es va prolongar fins ben entrada la vesprada amb el propòsit d'eixir a les 18,30 a la Processó General. Però una fortíssima pluja va retindre a tots a cobert esperant la finalització de la tempesta. A l'hora del començament de la Processó, va deixar de ploure i tots es van posar en marxa per acompanyar al Capità fins al Casal.

A aquesta Processó sempre hi acudeix un nombre d'alcodians molt xicotet, alleugerit per la presència de cadets e infants que dissimulen la poca assistència dels adults.

En acabar la Processó, els cavallers van acompanyar el Capità al seu domicili i posteriorment van fer l'entrada a la filà per a fer el sopar-ball que va transcórrer, com el dia anterior, fins ben entrada la matinada.

En l'Assemblea General del Diumenge de Rams, la Junta de la filà va expressar la seua preocupació per l'escassa petició de pòlvora que hi havia, signe evident de la poca participació que anava a tenir el "disparo".

La poca gent que es va reunir per esmorzar el Dia de l'Alardo, es va dirigir posteriorment al domicili del Capità per acompanyar-lo a la presa de possessió del castell. En aquesta presa de possessió van faltar, fins i tot, els cadets anomenats per a aquest acte i es va haver de tirar mà dels assistents al "disparo" per tal de cobrir totes les places absents. Tots aquests individus anaven, com és lògic, sense els disseny complet.

L'èxit va venir de la boca del nostre Capità, Vicent, què, una vegada superat l'estropici que va organitzar en trepijar el micròfon, va recitar, amb veu forta i esmerada dicció el seu parlament. Feia anys que no se sentia dramatitzar a un Capità tan bé el paper com ho va fer Vicent.

En iniciar-se el "disparo", els cavallers van envoltar al Capità facilitant-li els trabucs per a disparar, amb un acompanyament més bé escàs, com estava previst, per part dels individus de la filà, tenint en compte el nombre que som.

Quan el Capità va arribar a la confluència de la Carretera del Molinar amb Sant Vicent, lloc de l'Encaro, es va trobar amb la sorpresa que el Capità moro no hi era i, per tant, no estava esperant-lo. Després de les bromes de rigor i l'espera necessària, va arribar el Capità Mudéjar, iniciant-se ràpidament el "disparo", mentre corria el cava, per incorporar-se a la incruenta guerra per tal de no fer un tall darrere de la última filà cristiana que eren els Montanyesos.

En finalitzar el "disparo" matinal, i per a cobrir l'espera fins la lluita de guerrilles amb arma blanca, ens vam traslladar a l'Antigua Sevilla sota una intensa pluja. L'aigua feia acte de presència intermitentment i quan més va ploure va ser en el moment en què els quatre càrrecs brindaven en la Plaça Major per les seues filaes, per Sant Jordi i pel feliç desenllaç de les festes.

Al llarg del dinar vam rebre la visita de representants de les tres filaes veïnes, Magenta, Asturians i Benimerins què van lliurar un obsequi al nostre Capità.

Després del dinar ens esperava l'actuació del nostre cavalliste Paco Juan en l'Estafeta. A les 16,30, Paco va iniciar la seua baixada pal carrer Sant Nicolau i, al rebre la contestació negativa per part del castell a la seua demanda, va començar una veloç carrera. El carrer mullat i el fort vent que en eixos moments va fer acte de presència, va fer molt perillós el galop, però, a la fi, tot va acabar bé gràcies a la seguretat i bon fer del genet.

En el "disparo" de la vesprada i concretament en l'Encaro, els capitans alcodià i mudéjar es van intercanviar els regals preparats per al moment, la qual cosa va provocar una situació completament contrària a la del matí.

Va transcórrer el "disparo" vespertí sense cap novetat i després van culminar els actes oficials amb l'acompanyament del Capità i del Sant Jordi Xicotet, l'Acció de gràcies i l'Aparició del Sant Jordiet.

Van ser unes festes que van lluir a gran altura, una gran part del mèrit la va tenir el nostre Capità.

Les entraetes posteriors i els soparets queden com una manera de voler allargar una cosa que s'acaba irremissiblement.

Deixem per a la història en els annexos que segueixen tots els pormenors, detalls, noms, bandes, peces interpretades, dates de cada acte i climatologia que en alguns moments va ser molt adversa arribant, fins i tot, a nevar.

Tot açò més el vídeo configura el que ha estat la nostra participació en aquesta festa de 1994 en honor al nostre patró Sant Jordi.

Per Alcoi i per Sant Jordi! Visca Sant Jordi!

Adolfo Seguí Olcina
Cronista